

Lijst van entomologische begrippen

In de entomologie (in ruime zin, hier worden bijvoorbeeld ook woorden met betrekking tot spinnen vermeld) komen zeer veel woorden voor die binnen dat vakgebied een specifieke betekenis hebben, en daarbuiten niet worden gebruikt, of in een heel andere betekenis. Woordgeslacht staat aangegeven met **m.** (mannelijk), **vr.** (*vrouwelijk*) of **onz.** (*onzijdig*) en eventueel het meervoud (*meerv.*). De gegeven betekenis is hier erg kort gedefinieerd, in het algemeen zal in een artikel zelf, als dat er is, meer staan. Woorden in de uitleg die in de woordenlijst zelf weer voorkomen staan *schuin*.

A · B · C · D · E · F · G · H · I · J · K · L · M · N · O · P · Q · R · S · T · U · V · W · X · Y · Z

A

---

abdomen (onz., meerv. abdomina)

achterlijf, in aanleg 11 *segmenten*, in de praktijk meestal minder

abundantie (vr.)

voorkomen van een soort, uitgedrukt in aantallen exemplaren

achterlijfaanhangsels

meestal gepaarde aanhangsels aan het abdomen van insecten (*cerci*)

aculeaat

een *angel* hebbend

aedeagus

Paringsorgaan van een mannelijk insect, bestaande uit penis of fallus en parameren. Soms wordt alleen de penis bedoeld.

alaat

voorzien van vleugels

alarmferomoon

geurstof (feromoon) die andere leden van de groep waarschuwt voor gevaar

allomoon

communicatiestof die nut heeft voor de producent door het effect op de ontvanger

anaal

naar de anus toe, de anus betreffend

anaal tuberkel (onz.)

verhevenheid waarop de anus bij spinnen soms uitmondt

angel

steekorgaan waarmee gif kan worden ingespoten

antenna (vr., meerv. antennae)

(antenne, meerv. antennen) spriet(en), uitsteeksels met tast- en zintuigfunctie aan de kop van een insect

antennomeer

antennesegment

anterieur

aan de voorkant

apicaal

naar de top of de uiteinden toe, *distaal* (vooral met betrekking tot vleugels)

aposematisch

opvallend gekleurd met waarschuwendende functie(s) zoals: "ik ben giftig", "ik smaak vies", ...

apteer

zonder vleugels

apterygota

ongevleugelde insecten

araneologie

de studie van de spinnen

araneomorf

behorend tot de evolutionair gezien meer geavanceerde spinnen (*mygalomorf*)

arista (vr., meerv. aristae)

borstel op de antenne van vliegen

arolium (onz., meerv. arolia)

(hecht)schijfje tussen de klauwtjes van een insectenpoot (vliegen, sommige wantsen)

articuleren (met)

een gewricht vormen met, vastzitten aan

arrenotokie (vr.)

vorm van voortplanting waarbij vrouwtjes uit bevruchte, mannetjes uit onbevruchte eieren ontstaan

B

---

basaal

aan de basis, *proximaal*, tegengesteld aan *apicaal*

benthisch

levend op de bodem/in het sediment van wateren

bivoltien

twee generaties per jaar producerend

bodemval

ingegraven potje als valkuil voor insecten en spinnen

brachypteer

met korte vleugels

buizen van Malpighi

uitscheidingsorganen met functie analoog aan de nier

C

---

calamistrum (onz., meerv. calamistra)

kam op poot 4 waarmee spinnen met een *cribellum* cribellaat spinsel hanteren

carapax (spinnen)

rugschild van *cephalothorax*

cardo (m., meerv. cardines) secundaire kaak, gevormd uit basaal segment van *maxilla***carina (= kiel) (vr., meerv. carinae)**

richel

carnivoor (m.)

vleeseter (vlees van andere insecten)

caudaal

in de richting van de staart, achterkant.

caudale lamel (vr.)

bladvormig aanhangsel (in drievoud) aan het achterlijf van waterjufferlarven (zie staartlamel)

cel (vr.)

door aders omsloten stukje vleugel; broedcel van een bijenraat

cefaal

in de richting van de *kop*

cephalothorax (spinnen) (m., meerv. cephalothoraces)

'kopborststuk, ook prosoma

cercus (vr., meerv. cerci)

gepaarde aanhangsels, meestal aan het uiteinde van het *abdomen*
cheliceren (spinnen)

gifkaken

chitine

het materiaal waar het exoskelet van een insect grotendeels van is gemaakt

clade (m.)

taxon met 1 gemeenschappelijke voorouder

cladistiek (vr.)

indeling op grond van afstamming

cladogram (onz.)

afstammingschema

clavaat

knotsvormig (van *antenne*)

clavus (m., meerv. clavi)

proximale achterrand van *hemi-elytrum* van wantsen

clypeus

deel van het gelaat van een insect, tussen *frons* en *labrum*

coarctaat

van poppen, waarbij de lichaamsuitsteeksels (poten, antennes, vleugels) van de *imago* verborgen zijn onder de huid van het laatste larvenstadium. Zie *exaraat* en *obtect*.

coleoptera

kevers

colulus

rudimentair uitsteeksel net voor de *spintepels*

coprofaag

mestetend

copula (vr., meerv..copulae)

mannetje en vrouwtje tijdens paring (gevangen/geobserveerd)

corium (onz.)

centraal proximaal deel van *hemi-elytrum* van wants

costa (vr., meerv..costae)

'rib', tweede longitudinale ader in een vleugel, van voren geteld

coxa (heup) (vr., coxae)

eerste pootsegment, van het lichaam gerekend

craniaal

aan de kant van/in de richting van de schedel

cribellaat (spinnen)

voorzien van *cribellum*

cribellum (onz., meerv. cribella)

gespecialiseerde *spintepel* die vele zeer fijne draden spint

cuneus (m., meerv. cunei)

deel van de voorvleugel van een wants, *lateraal* tussen *embolium* en vliezig gedeelte in, een driehoek met een basis aan de voorrand.

D

---

dar

mannelijke bij

dekschild (onz.)

vorste vleugel van een kever, veranderd in hard schild

determinatiekenmerk (onz.)

eigenschap waarin een soort verschilt van andere soorten die kan worden gebruikt om de soorten te onderscheiden.

determinatiesleutel

tabel waarmee systematisch de naam van een plant of dier kan worden opgezocht door naar *determinatiekenmerken* te kijken

determineren

naam bepalen van een gevangen dier van onbekende soort door raadplegen van literatuur en tabellen (*determinatiesleutels*).

detritivoor (m.)

eet vergane/vergaande resten van planten en/of dieren = saprofaag

diapauze (vr.)

periode van rust, bijvoorbeeld in de overwintering, waarbij de levensverrichtingen op een laag pitje staan

diptera

tweevleugeligen, de orde der vliegen en muggen

distaal

van het centrum af, uiteinden van antennes en poten

doorn

stekel op *exoskelet* (z. spoor)

dorsaal

aan de rugzijde (z. ventraal)

dwarsader

Een ader in de vleugel die van de ene naar de andere vleugelader loopt.

E

---

ecribellaat

(van spinnen) geen *cribellum* bezittend (en derhalve gebruik makend van kleverige spinseldraden).

ecdysis (vr.)

verveling

eicocon

spinsel waarin eieren verpakt zitten

elytrum (onz., meerv. elytra)

dekschild van een kever

embolium (onz.)

proximale voorrand van *hemi-elytrum* van wantsen

entelegyn

spinnen waarvan de vrouwtjes een epigyne bezitten

entomofauna (vr.)

de insectensoorten van een bepaald gebied

entomologie (vr.)

de studie van insecten

epigyne

geslachtsopening van een vrouwelijke spin, vaak een belangrijk determinatiekenmerk

epimeron

achterdeel van de zijkant van ieder van de drie thoraxsegmenten

epiproct

aanhangsel ontspruitend aan laatste abdominale segment, in de mediaanlijn

episternum (onz., meerv. episterna)

voorste deel van ieder van de drie thoraxsegmenten

estivatie (vr.)

'overzomering', zomerslaap

euryhygrofiel

geen sterke voorkeur voor een bepaalde vochtigheidsgraad hebbend.

eurytoop

niet kieskeurig wat betreft de leefomgeving; kan in veel biotopen leven. Tegenstelling met *stenotoop*

eusociaal

in volledig ontwikkelde koloniestructuur levend, met *koningin* en *werksters*

exaraat

van poppen waarbij de structuur van het zich in de *pop* bevindende *imago* aan de buitenkant al te zien is. De poten en antennes liggen los buiten het lichaam en zijn enigszins beweeglijk. Andere soorten poppen zijn *obtect* en *coarctaat*

F

---

facetoog (onz.)

oog samengesteld uit vele *ommatidia*

femur (onz., meerv. femora)

dij, 3e pootsegment, vaak zijn femur en *tibia* de langste pootsegmenten.

feromoon

gedragsbeïnvloedend geursignaal binnen de eigen soort. (bijvoorbeeld *geslachtsferomonen*, *alarmferomonen*, *verspreidingsferomonen*, *spoorferomonen*)

filiform

draadvormig (van *antenne*)

flabellaat

waaivormig (van *antenne*)

flagellum (onz.)

3e en verdere segmenten van een antenne (z. *scapus*, *pedicel*)

fotoperiode

daglengte

fovea (vr., meerv. foveae)

donkere plek midden op *cephalothorax* van spinnen

fytofaag

plantenetend

frons (vr., meerv. frontes)

voorhoofd, ruimte tussen de ogen

G

---

galea (vr., meerv. galeae)

buitenste vertakking van *maxilla*

gena (vr., meerv. genae)

wang, deel van de kop tussen *mandibelbasis* en oog

geniculaat

knievormig gebogen (bijvoorbeeld *antenne* van mier)

geslachtsferomoon

aantrekkende geurstof voor partner

glossa (vr., meerv. glossae)

gepaarde, gefuseerde mediane lob van het *labium* die *basaal* met het *prementum* articuleert.

gregair

in groepen voorkomend/levend (z. ook *solitair*, *eusociaal*)

gula (vr., meerv. gulae)

keel, deel van de monddelen

gyne

vrouwelijke vruchtbare bij, niet de koningin van een kolonie

H

---

habitus (m., meerv. habitus)

uiterlijk, lichaamsbouw

Haller, orgaan van (onz.)

zintuigorgaan op meest *distale* lid van poot I van een teek, functie nog niet geheel begrepen.

halsschild (onz.)

pronotum bij kevers

halter (m.)

rudimentaire achtervleugel bij *diptera*

hartvlek

vlek *dorsaal* en *anteromediaal* op spinnenachterlijf

hemi-elytrum (onz.)

voorstevleugel van wantsen, half vliezig, half stevig

hibernatie (vr.)

het overwinteren

homoplasie (vr.)

gelijkvormigheid door parallelle evolutie

hymenoptera

vliesvleugeligen (bijen, wespen en mieren)

hypermetamorfose (vr.)

extra gedaanteverwisseling in larvestadium (z *triunguline*)

hypostoom

steeksnuut van een teek

I**imago (vr. meerv. imagines)**

volwassen insect

insectivoor (m.)

insectenetend/insecteneter

instar (Latijn) (onz., meerv. instar)

stadium, toestand tussen twee vervellingen in van een larve

J

K**kairomoon**

communicatiestof die de ontvanger bevoordeelt en de zender benadeelt

kakkerlak

lid van de *orde* Blattaria

kiel

(carina) richel

klauw

eind van de voet (meestal 2, bij spinnen soms 3)

kloppen

manier van vangen van insecten door op takken te slaan en de vallende diertjes op te vange op bijvoorbeeld een laken.

koningin (vr.)

eierlegend individu in bijen : mieren : of termietenkolonie

kop

voorstedeel insectenlichaam, 6 (onherkenbaar versmolten) *segmenten*

L

---

labiale palpen (m. meerv.)

draadvormige gelede uitsteeksels aan het *labium*, links en rechts

labium (onz., meerv. labia)

'onderlip'

labrum (onz., meerv. labra)

'bovenlip'

lacinia (vr., meerv. laciniae)

binnenste *apicale* lob van de *maxilla*, articulerend met de *stipes*.

lateraal

aan de zijkant, naar opzij. tegengesteld aan *mediaal*

larve

onvolwassen insect (holometabola)

lentisch

van stilstaande wateren

lepidoptera

vlinders

lichtval

apparaat om insecten te vangen met (evt. UV) licht als lokmiddel

lotisch

van stromende wateren

M

---

macropteer

met volledig ontwikkelde vleugels (z *brachypteer*)

malaiseval

insectenval voor vliegende insecten, lijkt op kampeertent

mandibula (vr., meerv. mandibulae, ned. enkelv. mandibel, meerv. mandibels)

kaak

maxilla (vr., meerv. maxillae)

kaak achter/onder maxilla (anders dan bij zoogdieren waar de maxilla de bovenkaak is.)

maxillaire palpen (m. meerv.)

gelede draadvormige aanhangsels van de maxilla

mediaal

naar het midden toe, in het midden. *Tegenstelling met lateraal.*

mentum (onz., meerv. menta)

kin, *scleriet* van het *labium* die basaal met het *submentum* en *apicaal* met het *prementum* *articuleert*. *Vaak gefuseerd met die laatste en niet als afzonderlijke scleriet te onderscheiden.*

mesonotum (onz., meerv. mesonota)

rugdeel van de *mesothorax*

mesosternum (onz., meerv. mesosterna)

buikdeel van de *mesothorax*

mesothorax (m., meerv. mesothoraces)

2e (middelste) segment van de *thorax*

metamorfose (vr.)

gedaanteverwisseling

metanotum (onz., meerv. metanota)

rugdeel van de *metathorax*

metasoma (onz., meerv. metasomata)

het 'achterlijf' van de apocrita, bijvoorbeeld van een wesp; bevat anatomisch gezien 1 a 2 *segmenten* minder dan het abdomen waar ook de petiolus (steel) bij hoort.

metasternum (onz., meerv. metasterna)

buikdeel van de *metathorax*
metathorax (m., meerv. metathoraces)

3e thoraxsegment

mineren

het bladgroen tussen de voor- en achterkant van een blad opeten

mimicry

nabootsing van een ander dier of plant

moniliform

als een snoer van ronde kralen (van *antenne*)

monofaag

slechts 1 soort voedsel etend

morfologie

vorm van (delen van) het lichaam

mygalomorf

spin behorend tot een, evolutionair gezien, wat primitievere groep, zie *araneomorf*

N

---

necrofaag

aasetend

neotenie (vr.)

kenmerken van een larvaal stadium worden blijven in de *imago* bewaard

notum (onz., meerv. nota)

tergum van een thoraxsegment (*pronotum*, *mesonotum*, *metanotum*)

nimf

onvolwassen insect (*hemimetabola*)

O

---

obtect

van poppen, waarbij de lichaamsuitsteeksels (poten, antennes, vleugels) van de *imago* verborgen zijn onder de huid van het laatste larvenstadium, maar hun omtrek/vorm wel te onderscheiden is. Zie ook *exaraat* en *coarctaat*.

ocellus (m., meerv. ocelli)

enkelvoudig oog, zie ook samengesteld oog

occiput (onz., meerv. occipita)

achterkant van de kop

oligofaag

slechts weinig soorten voedsel etend

oog (onz.)

samengesteld oog, *facetoog*

oötheca (vr., meerv. oöthecae)

eiercocon (bijvoorbeeld van bidprinkhaan)

operculum (onz., meerv. opercula)

dekseltje op eieren van geleedpotigen

opisthosoma (onz., meerv. opisthosomata)

(ook *abdomen*) achterlijf van een spin

ommatidium (meerv. ommatidia)

1 enkelvoudig oog van de vele in een *facetoog*

orde

een van de ca 29 hoofdgroepen van de insecten

ovipositie (vr.)

het eierleggen

ovipositor (m., meerv. ovipositores)
legboor of legbuis

P

---

palp (m., meerv. palpen, Latijns enkelv. palpus, meerv. palpi)

bij insecten aanhangsels van de kaken

parthenogenese (vr.)

voortplanting zonder mannetjes

panmictisch

een populatie individuen die allen dezelfde kans hebben om aan de voortplanting deel te nemen

parafyletisch

groep met een gemeenschappelijke voorouder maar waarin een andere nakomelingengroep van die voorouder ontbreekt (bijvoorbeeld reptielen waar de vogels eigenlijk bij zouden moeten)

paraglossa (vr., meerv. paraglossae)

gepaarde laterale lob van het *labium* die basaal met het *prementum* articuleert, lateraal tov de *glossa*.

paraproct

draden aan het achterlijf, niet in het midden (z *epiproct*)

patella (vr., meerv. patellae)

'knieplaat', 4e pootsegment (alleen bij spinnen)

parasitoid

parasiet die zijn gastheer uiteindelijk te gronde doet gaan, bijvoorbeeld veel sluipwespen

pectinaat

gevormd als een kam (*antenne*)

pedicel

2e segment van een *antenne* (insect). Steel tussen *cephalothorax* en *abdomen* (spin)

pedipalp (m., meerv. pedipalpen, Latijns enkelv. pedipalpus, meerv. pedipalpi)

spinnen-tasters, bij mannetjesspin ook paarorgaan (*coxa*, *trochanter*, *femur*, *patella*, *tibia* en *tarsus*)

petiolus (m., meerv. petioli)

stengel, steel. Bij *hymenoptera* het dunne deel tussen borststuk en achterlijf (wespentaille). Bij spinnen ook wel gebruikt voor de verbinding tussen *prosoma* en *opisthosoma* (z *pedicel*)

pleuron (onz., meerv. pleura)

scleriet aan de zijkant van een lichaamssegment

polyfaag

veel soorten voedsel etend

polyfenisme (onz.)

verschillen tussen individuen door uiterlijke omstandigheden (bijvoorbeeld *imagines* met een andere kleur in de zomer dan hun nakomelingen in de herfst)

polymorfisme (onz.)

uiterlijke verschillen tussen individuen van dezelfde soort.

poot (insect)

coxa, *trochanter*, *femur*, *tibia*, *tarsus*, *pretarsus* (=klauw)

poot (spin)

coxa, *trochanter*, *femur*, *patella*, *tibia*, *metatarsus*, *tarsus*, *pretarsus*

postmentum (onz., meerv. postmenta)

precosta

eerste vleugelader

prementum

scleriet van het *labium* dat *basaal* articuleert met het *mentum* en waarop zich *apicaal* *glossae*, *paraglossae*, and *palpi* bevinden.

pretarsus

voorlaatste (in *distale* richting) deel van spinnepoot, voor de *tarsus*.

pronotum (onz., meerv. pronota)

rugdeel van eerste *segment* van de *thorax*

prosoma (onz., meerv. prosomata)

cephalothorax van spinnen

prosternum (onz., meerv. prosterna)

buikdeel eerste *thorax*segment

prothorax (m., meerv. prothoraces)

1e *segment* van de *thorax*

proximaal

naar het lichaam toe, binnenste delen van poten en *antennes*

Pterygota

gevleugelde insecten (en secundair ongevleugelden, zoals vlooien)

pterostigma (onz., meerv. pterostigmata)

verdikte en gekleurde cel(len) in de vleugels van een insect

pupa (vr., meerv. pupae)

pop (*holometabola*)

puparium (onz.)

de geharde huid van de larve van een insect

Q

R

---

rostrum (onz., meerv. rostra)

steeksnuut van wantsen en bladluizen

rudimentair

nog slechts als rest aanwezig

S

---

samengesteld oog

z. *facetoog*

saprofaag

z. *detritivoor*

scapus (m., meerv. scapi)

1e *segment* van een antenne

scleriet

harde *chitine*plaat omgeven door naden of zachte huid op buitenkant insect.

scopula (vr., meerv. scopulae)

borstelharen aan *tarsus* en soms ook aan *metatarsus* van een spin voor de hechting

scutellum (onz., meerv. scutella)

driehoekig stukje van het *mesonotum*, vaak groot bij wantsen

segment (onz.)

geleding van insectenlichaam, of van een voet, of van een antenne

semelpariteit

plant zich slechts eenmaal in het leven voort

semivoltien

met 1 generatie per 2 jaar (z *voltien*, *bivoltien*)

sensu lato (s.l.)

in ruime zin, (in de hele biologie gebruikt, meestal als er verschillende definities van een soort of *taxon* zijn.)

sensu strictu (s.s.)

in engere zin, zie *sensu lato*

seta (vr., enkelv. in Latijn ook saeta, meerv. s(a)etae)

(zintuig)haar

skeleteren

het bladmoes van de onderzijde van het blad wegvreten

solitair

alleenlevend

spermatofoor

spermapakketje

spintepel (spinnen)

orgaan dat een draad voor het web kan produceren

spoor

doorn met basisgewricht

spoorferomoon

geurstof die soortgenoten de weg wijst (vooral bij mieren)

staartlamel (vr.)

bladvormig aanhangsel (in drievoud) aan het achterlijf van waterjufferlarven

stekel

dikke afstaande haar op spinnenpoot

stenotoop

van een dier dat zeer specifieke eisen aan de leefomgeving stelt, tegenstelling met *eurytoop*

sterniet

stevige buikzijde van *segment* van een insect

sternum (onz., meerv. sterna)

buikzijde van een *segment* (insect). buikzijde *carapax* (spin)

stigma (onz., meerv. stigmata)

opening van een *trachee* aan de zijkant van het lichaam

stipes (m., meerv. stipites)

scleriet van de *maxilla* die articuleert met de *cardo*

stippeling

putjes, bijvoorbeeld op dek- of halsschild

striduleren

produceren van geluid door bepaalde lichaamsdelen langs elkaar te strijken

stylopië (vr.)

infectie van een gastheer met een soort van de *strepsiptera*

subcosta (vr., meerv. subcostae)

derde longitudinale ader in een *vleugel* (z. ook *precosta*, *costa*)

subsociaal

sociaal systeem met enige broedzorg na het uitkomen van de eieren (z ook *eusociaal*)

submentum (onz., meerv. submenta)

basale *scleriet* van het *labium*, articuleert *apicaal* met het *mentum*

sutuur

aan de buitenkant zichtbare naad die de vergroeiing van twee *chitineplaten* (*sclerieten*) kan markeren

synantroop

geassocieerd met mensen of menselijke bewoning (bijvoorbeeld *kakkerlakken*)

synapomorfie (vr.)

gelijkvormigheid door gezamenlijke afstamming (z *homoplasie*)

synomoon

communicatiestof die zowel van nut is voor ontvanger als zender

T

---

tagma (onz., meerv. tagmata)

een van de 2 hoofdgedelingen van het spinnen- of 3 van het insectenlichaam, ontstaan door versmelting van een aantal *segmenten*.

tagmosis (vr.

het vormen van *tagmata* uit *segmenten*

tars (m.)

zie *tarsus*

tarsomeer

ieder van de *tarsussegmenten*

tarsus (m., meerv. tarsi)

(insect) voet, laatste deel van de poot, bestaat uit tot 5 kleine *segmentjes* met een *klauw*.
(spin) pootsegment net voor de *klauw*.

taxon (onz., meerv. taxa)

taxonomische indelingsgroep, ongeacht het niveau.

tergum (onz., meerv. terga)

rugkant van achterlijfssegment van een insect

tergiet

stevig deel van de rugkant van achterlijf van een insect

thermofiel

warmteminnend

thorax (m., meerv. thoraces)

borststuk (3 *segmenten*)

tibia (vr., meerv. tibiae)

scheen (insect, pootsegment 4) (spin, pootsegment 5)

trachee

luchtbuisje

tracheekieuw

bladvormig aanhangsel (in drievoud) aan het achterlijf van waterjufferlarven (zie staartlamel)

traumatische inseminatie

paring door penetratie van de lichaamshuid in plaats van de vagina

trichobothrium

dunne dwars afstaande zintuighaar (spin)

triunguline

actieve beweeglijke larve in het eerste *stadium*, vaak *hypermetamorfose* ondergaand

trochanter (m., meerv. trochanteres)

2e segment van de poot

U

---

unguis (m., meerv. ungues)

nagel, ook *klauw*, zie *aldaar*

univoltien

een generatie per jaar producerend

ubiquist

benaming voor dieren die overal voorkomen en niet aan een bepaald klimaat of geografische plaats gebonden zijn

V

---

ventraal

aan de buikzijde

verspreidingsferomoon

geurstof die zorgt dat soortgenoten niet te dicht op elkaar gaan zitten

vertex (m., meerv. vertices)

ruimte tussen de ogen aan de bovenkant van de kop

vleugelader

met lucht gevulde buizen die van af de basis van de vleugel ontspringen en soms vertakken

vleugelcel

een cel gevormd door twee vleugeladeren en één of twee dwarsaderen

voltien

1 generatie per jaar producerend

W

---

werkster

vrouwelijke bij of mier die in de kolonie werkt maar zich niet voortplant

---

X

---

xerofiel

droogteminnend

xylofaag

houtetend

Y

Z

Externe link

- [\(en\) Hymenoptera-glossarium \(https://web.archive.org/web/20050428074536/http://www.hymatol.org/glossary.html\)](https://web.archive.org/web/20050428074536/http://www.hymatol.org/glossary.html)

Overgenomen van "https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Lijst_van_entomologische_begrippen&oldid=57280449"

Deze pagina is voor het laatst bewerkt op 8 okt 2020 om 09:45.

De tekst is beschikbaar onder de licentie Creative Commons Naamsvermelding/Gelijk delen, er kunnen aanvullende voorwaarden van toepassing zijn. Zie de gebruiksvoorwaarden voor meer informatie.

Wikipedia® is een geregistreerd handelsmerk van de Wikimedia Foundation, Inc., een organisatie zonder winstoogmerk.